

Product- en dienstbeschrijving

JIT Statushouders begeleiding MWA

Contactpersoon: Elly Aben
Organisatie: Stichting JESS
E-mail: e.aben@hetjit.nl
Telefoon: 06 - 519 155 35
Datum versie: 21 mei 2021

Beschrijving

Wat houdt het product of de dienst in?

Het product vanuit de MWA

Statushouders (MWA); biedt specifieke cultuursensitieve begeleiding op alle leefgebieden gedurende het maatwerktraject. Dit wordt gedaan door middel van passende, persoonlijke begeleiding en ondersteuning en de persoon te zien en te benaderen als 'gewone' burger. Onderdelen die hier zullen plaatsvinden zijn het wegnemen van belemmeringen en aandacht schenken aan storende factoren die van invloed zijn op de participatie. Maar ook de praktische kant van het meegaan naar de dokter of een intake op school bijwonen en meer van zulke momenten die nieuw en vaak spannend zijn voor de doelgroep. Het motiveren van de persoon om vol te houden in het nieuwe Nederland waar wet en regelgeving complex en soms onnavolgbaar is, is een belangrijk onderdeel. Omdat instanties soms onvoldoende kennis hebben van de doelgroep, kan er ruis ontstaan in de communicatie of dat zaken niet duidelijk zijn. Er zal sprake zijn van contactopbouw waarbij het bouwen aan een goede vertrouwensrelatie bovenaan staat, samen met het hebben van één begeleider. Dit is ook een duidelijke wens wat vanuit de doelgroep steeds naar voren komt. Dus geen versnippering van contacten, die bij allerlei deelproblemen worden ingezet, maar één vast aanspreekpunt. De ambulante begeleider van Statushouders (MWA), kan hier een cruciale rol in spelen.

Wij hebben ons de afgelopen 5 jaar gespecialiseerd in deze doelgroep en hier veel kennis en ervaring in opgedaan, o.a. op het gebied van wet- en regelgeving voor statushouders, culture achtergronden en specifieke doelgroepen waaronder Eritrese jongvolwassenen. Het team bestaat uit een goede afspiegeling van de maatschappij en van de doelgroep. De kennis en expertise op het gebied van jeugd, volwassenen en LVB binnen de doelgroep statushouders is gebundeld in multidisciplinaire teams. Er zijn 300 statushouders in begeleiding bij ons, ontstaan vanuit de samenwerking met Migrascoop, Co-Living en JIT preventief en er is een wijkgerichte samenwerking gestart met Welzijn in stadsdeel Escamp. Daarnaast is deskundigheidsbevordering altijd een belangrijk onderdeel van het werk met de focus op o.a. radicalisering en land in zicht. Dankzij het inzetten van gekwalificeerde professionals die NP gekaderd zijn, zijn we in staat geworden om statushouders adequaat te bedienen. De begeleiding vanuit het MWA is bedoeld voor een grotere doelgroep; verspreid over heel Den Haag. Ook statushouders die zelfstandig wonen of zelfstandig gaan wonen.

Achtergrond

Nieuwe statushouders en migranten starten met een inburgeringstraject bij de gemeente. Opvolgend of parallel lopend aan dit traject kan er gestart worden met een maatschappelijk begeleidingstraject waar verdere inburgering en participatie centraal staat. De begeleiding is breed en raakt alle verschillende leefgebieden. De focus en het doel van het traject ligt op integratie; het leren om een goed leven te krijgen in NL. Het laatste jaar zijn er verschillende indicaties vanuit de WMO aangevraagd voor extra en aanvullende begeleiding voor deze doelgroep. Op een groot aantal aanvragen kon geen passende hulp gevonden worden of was de wachttijd te

lang. De gemeente heeft partijen benaderd die aangaven geen geschikte hulp te kunnen bieden, dit komt mede door de onvoldoende kennis en kunde van de professionals over de doelgroep.

Probleemstelling

De huidige vervolgttrajecten die worden ingezet met een indicatie, zijn (te) algemeen en niet toegespitst op deze unieke en kwetsbare doelgroep. Dit is een bekend fenomeen voor zowel de doelgroep zelf, de traject- en woonbegeleiders maar ook de aanbieders die de trajecten uitvoeren, die niet weten hoe zij deze doelgroep het beste moeten en kunnen bedienen. Taalbarrières kunnen belemmeringen veroorzaken, maar ook onvoldoende kennis van cultuur, achtergrond en hierbij horende normen, waarden en omgangsvormen met elkaar. Vaak zijn de problematieken van de doelgroep complex en spelen er andere zaken op de achtergrond waardoor de doelgroep zich in het traject niet voldoende hierop kan richten. Hierbij kan je denken aan gemis van familie, onrust zijn over achterblijvers in land van herkomst, eenzaamheid, schulden etc.

Uitgangspunten begeleiding

In de benadering van de statushouders en/of migranten gelden de volgende uitgangspunten waar vanuit alle begeleiders werken;

1. Vindplaatsgericht

De begeleider is overal. Vooral op plekken waar de doelgroep is, dus niet alleen op kantoor. Gesprekken vinden plaats op plekken waar de personen dit het liefste hebben of waar het nuttig is.

2. Intensief en persoonlijk

De begeleider is persoonlijk. De personen worden open en zonder oordeel benaderd. Vertrouwen, gelijkwaardigheid en confronteren is het fundament waaruit wordt gewerkt.

3. Handelingsgericht

De begeleider is actiegericht. Actie is belangrijk in de begeleiding, niet alleen maar erover praten maar ook doen en laten zien. Statushouders / migranten willen resultaten daarom komen zij naar de begeleiders.

4. Positieve labelen

De doelgroep oké. De begeleider zoekt samen met de persoon uit wat hij of zij goed kan. Fouten maken mag, zonder direct te worden afgerekend. Dat zijn juist belangrijke leermomenten om mee verder te komen.

5. Gericht op verwevenheid

De begeleider biedt een totaalaanpak. Statushouders/ migranten komen aan bij de Statushouders (MWA) met in eerste instantie één vraag. De kracht van de begeleider is om snel in beeld te krijgen wat er aan de hand is. Er wordt voor de persoon zichtbaar gemaakt dat er meerdere zaken moeten worden geregeld voor die ene vraag. De begeleider kan andere hulpverleners inschakelen die hulpvragen op andere leefgebieden oppakken.

6. Netwerkgericht

De begeleider stapt letterlijk in de leefwereld van de doelgroep en leert de persoon kennen zoals hij of zij echt is. Ze maken kennis met vrienden, gezinsleden en andere belangrijke mensen. Samen met deze personen zoeken ze naar mogelijkheden en bekijken wie wat kan doen om de resultaten te behalen.

7. Niet bureaucratisch

De begeleider is laagdrempelig en flexibel. Ze gaan zolang door als nodig is en stoppen wanneer dit kan. De begeleider past het tempo en frequentie van afspraken aan op de behoefte van de persoon. Er wordt altijd maatwerk geboden.

Doel

Wat is het doel van het product of de dienst?

Kwetsbare statushouders en migranten zo goed mogelijk laten integreren en participeren in de Nederlandse samenleving, door het wegnemen van belemmeringen en deze doelgroep in hun kracht te zetten. Dit doen door middel van passende, persoonlijke begeleiding en ondersteuning en de persoon te zien en te benaderen als 'gewone' burger.

Deze doelstellingen behalen we door realisering van de volgende subdoelstellingen:

- Er is duidelijkheid voor de nieuwe statushouder of migrant wie waarvan is.
- De rechtspositie verduidelijken; hierin informeren en ondersteunen.
- De ambulante begeleider haalt ruis op de lijn weg (tussen statushouder en instanties).
- De hulpvragen en complexe randzaken van statushouders zijn in beeld.
- Alle hulpvragen zijn of worden, indien nodig, in samenwerking met andere partijen, in beeld gebracht en aangepakt.
- De tijd nemen om zaken rustig en geduldig uit te leggen.
- Er wordt aandacht geschonken aan zaken die dagelijks de statushouder of migrant bezighoudt.

Doelgroep

Wie behoren tot de doelgroep van het product of de dienst?

De doelgroep is statushouders en migranten die de Nederlandse taal niet (of niet goed) beheersen, die weinig kennis van de Nederlandse samenleving en eigen normen en waarden hebben. Daarnaast hebben ze ondersteuning nodig bij het vinden en vooral het vasthouden van hun dagbesteding in de vorm van werk, een opleiding, een leerwerkplek, vrijwilligerswerk en/of een vrijetijdsactiviteit en hulpvragen op meerdere leefgebieden (financiën, gezondheid, werk, opleiding en (sociaal) netwerk). Kortom het zijn kwetsbare statushouders die extra ondersteuning nodig hebben om optimaal te kunnen integreren en participeren in de Nederlandse samenleving. De kwetsbaarste doelgroep, die begeleiding op alle leefgebieden het hardst nodig heeft, komt in aanmerking voor ambulante begeleiding vanuit het MWA. Deze doelgroep is breed en betreft alle statushouders en migranten die woonachtig zijn in Den Haag. Een deel is geholpen met huidige trajecten die worden aangeboden maar voor een deel van de mensen is dit onvoldoende, dit kan vanuit het MWA worden aangevuld. Een groot deel van deze doelgroep kampt met psychische klachten. Binnen deze doelgroep zijn verschillende subdoelgroepen met een kortdurende- of langdurende zorgvraag. Hierbij kun je denken aan de subdoelgroepen die toegeleid dienen te worden naar gespecialiseerde zorg. Kenmerken als psychiatrische problemen, verslavingszorg, LVB, zwak begaafd, analfabetisme etc. Veel statushouders hebben een lange tijd in een stressvolle situatie gezeten en hebben traumatische ervaringen van zowel hun vlucht als van het verblijf in kampen. Dit heeft veel sporen nagelaten en belemmert hen in hun dagelijks functioneren.

Uitvoering

Hoe wordt het product of de dienst uitgevoerd?

- 1) Werving/selectie/aanmelding
  - (Keten)partners weten Statushouders (MWA) te vinden en melden personen bij ons aan. We geven voorlichting aan de specialisten van de WMO (van de gemeente Den Haag) en aan ketenpartners.
- 2) Intake
  - De persoon wordt uitgenodigd voor een intakegesprek. Tijdens het gesprek wordt bekeken of JIJT Statushouders (MWA) passende begeleiding kan bieden aan de persoon. Wanneer zowel de persoon als

de begeleider ervan overtuigd zijn dat het een match is, doet de persoon, indien dit nog niet is gebeurd, samen met zijn/haar aanmelder een aanvraag bij de gemeente om financiering te krijgen;

- Een WMO-consulent van de gemeente beoordeelt vervolgens door middel van een keukentafelgesprek met de persoon en de aanmelder of er financiering wordt verstrekt. Indien de persoon het prettig vindt, kan er ook een begeleider van Statushouders (MWA) bij het gesprek aanwezig zijn;
- Een passende indicatie en financiering worden door de gemeente Den Haag verstrekt.

3) Uitvoering

- Wanneer de gemeente Den Haag een passende indicatie met financiering heeft afgegeven, komt de persoon bij ons terecht en zal de begeleiding zo snel mogelijk starten. Hierbij worden de afgegeven resultaatdoelstellingen middels een ondersteuningsplan gerealiseerd.

4) Tussenevaluatie

- Twee maanden vóór afloop van de beschikking worden de doelen door de begeleiders, de persoon en de specialist van de afdeling WMO geëvalueerd. Indien nodig worden de doelen bijgesteld. Is dit niet nodig en verloopt alles volgens schema, dan wordt het traject volgens het ondersteuningsplan voortgezet en afgerond.

5) De persoon krijgt een nieuwe indicatie (eventueel) 6) Afsluiting traject met eindevaluatie

- Als de duur van de beschikking afloopt en alle doelen zijn gerealiseerd, wordt er een eindevaluatie verricht. In een eindgesprek wordt de persoon gevraagd of hij/ zij voldoende is geholpen en zelfredzaam verder kan.

Samenhang

Wat is de samenhang met andere producten of diensten van JESS?

Statushouders (MWA) werkt samen en is nauw verbonden met de volgende diensten binnen JESS:

- Jeugd Interventie Team (JIT) Regulier: als vervolghulp nodig is na 9 maanden begeleiding vanuit het JIT, kan er vanuit het MWA een aanvraag worden gedaan voor begeleiding vanuit JIT Statushouders (MWA).
- Loket Jonge Moeders: hiermee wordt geschakeld, indien jonge moeders of jonge meiden die zwanger zijn hulp met hun moederschap nodig hebben.
- Schulddienstverlening (SDV): hiermee wordt geschakeld indien jongeren hulpverlening op het gebied van schulden nodig hebben.
- Mobiel Verzuim Team: hiermee wordt geschakeld indien jongeren veelvuldig verzuimen op het MBO en uitval van school dreigt.
- Jongeren Informatie Punt (JIP): hiermee wordt geschakeld indien jongeren heel preventief geholpen kunnen worden middels voorlichting of advies op verschillende thema's als 'geldzaken', 'relaties', 'maatjesprojecten', 'gezondheid', etc.
- GZ-psycholoog: hiermee wordt geschakeld indien jongeren met GGZ-problematiek kampen en meer specialistische hulp nodig hebben.
- Stichting MEE: hiermee wordt geschakeld indien jongeren kampen met LVB-problematiek, NAH of autisme.

- Mooi Welzijn: wijkgerichte samenwerking voor stadsdeel Escamp.
- Vrijwilligersorganisatie JESS.

Impact

Wat is de impact van het product of de dienst?

Impact voor de doelgroep:

- De persoon is geholpen met zijn/haar (meervoudige) problematiek.
- De persoon krijgt meer tijd en aandacht voor een persoonlijke aanpak.

Impact voor de wijk/buurt:

- Er is minder problematiek in de wijken, omdat statushouders en/of migranten niet meer rondwalen, overlast veroorzaken of criminaliteit plegen. Dit, omdat jongeren aan hun persoonlijke ontwikkeling werken en van perspectief worden voorzien;
- De effecten van de dienstverlening van J!T Statushouders (MWA) komt (om de hiervoor genoemde reden) de leefbaarheid in de buurt van de jongeren ten goede.

Impact voor andere professionals/organisaties (het netwerk):

- De impact voor andere hulpverleningsorganisaties en de gemeente (als opdrachtgever) is dat de zwaardere (intensievere) ambulante begeleidingstrajecten, door onze - parallel lopende - ambulante hulpverlening een grotere kans van slagen heeft.
- Ambulante begeleidingstrajecten zullen vanaf de start effectiever zijn voor vooruitgang van de statushouders of migranten waardoor trajecten sneller afgerond kunnen worden.

Aansluiting met de MWA/WMO

Statushouders (MWA) sluit met het aanbod van de begeleiding aan bij de eisen vanuit de maatwerkarrangementen van de gemeente.

De cultuursensitieve begeleiding omvat:

- Het verstevigen van de zelfredzaamheid en de participatie.
- De zelfvaardigheid vergroten van de persoon.
- Uitgaan van mogelijkheden in plaats van beperkingen.
- Er wordt uitgebreid aandacht geschonken aan psychologische basisbehoeften van cliënten: autonomie, competenties en verbondenheid.
- Toeleiden naar en bekend zijn met de voorliggende voorziening in het Haagse.
- Ondersteuning bieden bij het zo goed mogelijk integreren.

- Verduidelijking bij de rechtspositie van de persoon; hierin informeren en ondersteunen om de tijdelijkheid te veranderen in een stabiele status.

De Wmo richt zich op het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving en op het bieden van beschermd wonen en opvang (maatschappelijke opvang en opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld).

Sociaal en persoonlijk functioneren basis | plus | intensief

Dit resultaatgebied richt zich op de volgende aspecten:

1. Het plannen en organiseren van dagelijkse activiteiten. Onder het plannen en organiseren van dagelijkse activiteiten vallen activiteiten zoals het nakomen van afspraken, bijvoorbeeld met instanties, het hebben van een gezond dag- en nachtritme en het uitvoeren van complexere dagelijkse activiteiten.
2. Het opbouwen en onderhouden van een sociaal netwerk, de (betekenisvolle) relaties met vrienden, familie, kennissen en mantelzorgers. Het opbouwen van steuncontacten door herstelgroepen samen met een ervaringsdeskundige.
3. Het hebben van gezonde relaties met de personen met wie de cliënt een huishouden deelt. Het verlichten van de druk die huisgenoten en de mensen in het steunsysteem ervaren in relatie tot de beperking van de cliënt (inclusief reguleren van gedragsproblematiek).
4. Maatschappelijk herstel gericht op deelname aan de maatschappij bijvoorbeeld na ziekte, behandeling of detentie (inclusief voorkomen van recidive).
5. Het hebben en behouden van een zingevende dag invulling zoals een georganiseerde dagactiviteit, opleiding of (vrijwilligers)werk. Of bezig zijn met het verkrijgen hiervan.
6. Het ondersteunen van de cliënt in de overgang van jeugd naar volwassenheid, waarbij de aanbieder op basis van een toekomstplan met de cliënt werkt aan een veilige woonomgeving, toeleiding naar passende dagbesteding, financiële zelfstandigheid, een volwassene op wie de cliënt kan terugvallen en een (klein) sociaal netwerk.
7. Het aanleren van woonvaardigheden, zodat de cliënt zelfstandig kan wonen.
8. Het bieden van ondersteuning om te komen tot een financieel gezonde huishouding en evenwichtige balans tussen inkomsten en uitgaven.

Zelfzorg en gezondheid basis | plus | intensief

Dit resultaatgebied richt zich op de volgende aspecten:

1. Het begrijpen, accepteren en omgaan met een lichamelijke aandoening.
2. Het begrijpen, accepteren en omgaan met psychische en/of verstandelijke problemen.
3. Het omgaan met de problemen op het gebied van sociale, werkgerelateerde of fysieke activiteiten als gevolg van een verslaving. Ook 'harm reduction' kan hierbij aan de orde zijn.
4. Het begrijpen, accepteren van de noodzaak tot medische behandeling (somatisch en/of psychisch) die op zichzelf onder de Zorgverzekeringswet valt.
5. Het ondersteunen van cliënten met psychische en/of verstandelijke problemen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen, welke nauw samenhangen met de ondersteuning die is gericht op behoud of verbetering van zelfredzaamheid (persoonlijke verzorging voor zover deze niet onder de Zorgverzekeringswet valt).
6. Het langdurig ondersteunen van cliënten die vanwege hun (uitbehandelde en/of langdurige) problematiek en het gebrek aan een ondersteunend netwerk, ondersteuning nodig hebben om hun situatie stabiel te houden.

Financiën basis | plus | intensief

Dit resultaatgebied richt zich op de volgende aspecten:

1. Het beschikken over (stabiele) inkomsten noodzakelijk voor levensonderhoud.
2. Het gereed maken van een WAS-map om cliënt toe te leiden naar een gemeentelijke schuldregeling.
3. Het beheren van financiële verplichtingen (inclusief schulden).
4. Door het stabiliseren van de financiële problemen, ruimte creëren om te werken aan de zelfredzaamheid op de andere resultaatgebieden.